

E2 2024 Taloushallintopalveluliikelaitos**Päivämäärä: 7.8.2024**

1. **Lyhyt tiivistelmä talousarvioennusteen päähuomioista.** Tämän tarkoituksena on toimia muun muassa johdon työpöydän analyysin pohjana. Tähän kootaan ennusteen keskeisimmät nostot, jotka halutaan viestiä johdolle

Talpan tilikauden tuloksen arvioidaan olevan noin 990 000 euroa voitollinen vuonna 2024. Taso on kestävä tässä vaiheessa vuotta ajatellen, että liikelaitosten ei ole tarkoitus tuottaa voittoa ja että ennusteessa ei huomioida kertapalkkion lisäkiintiötä.

Liikevaihdon määrän arvioidaan kokonaisuutena olevan noin 350 000 euroa tulosbudjettia korkeammalla tasolla. Liikevaihdon kasvua hillitsee kaksi laskuttamatta jätettyä palvelutuotannon erää vuoden aikana. Talpa ei ole laskuttanut huhtikuusta alkaen täysimääräisenä palkkavirheiden korjauksia varten tehtyjä varauksia, koska palkkavirheiden määrä on ennakoitua matalampi. Arvion mukaan erät voidaan jättää täysimääräisesti laskuttamatta loppuvuonna. Lisäksi palkanlaskennan tasauslaskutusta voitaneen jättää laskuttamatta tehtyjen säästötoimenpiteiden vuoksi.

Varsinaisissa kuluissa pystytään säästämään yhteensä arviolta noin 480 000 euroa, joka tulee pääosin toteutumattomista asiantuntijapalveluiden hankinnoista. Lisäksi poistot eivät toteudu tavoitetasolla ja niiden arvioidaan olevan noin 240 000 tulosbudjettia alemmat. Keskiansion nousu korottaa henkilöstökuluja, mutta kokonaisuudessaan henkilöstökuluja on pystytty hillitsemään laskemalla henkilöstömäärä tulosbudjetin tavoitetasolle sekä toisaalta lomapalkkavelkaan vaikuttamalla. Lisäksi avainmittarin mukainen tehokkuus on parantunut (liikevaihto suhteessa henkilötyövuosiin).

2. Yhtenäinen analyysi, jossa keskitytään **talousarvion toteutumiseen vaikuttaviin tekijöihin käyttötalouden ja palvelukustannusten osalta.** Analyysissa tulee kuvata keskeisimmät muutokset ja syyt ennusteen taustalla sekä se, mihin taustaoletuksiin ennuste perustuu ja mihin johtamistoimenpiteisiin mahdollisten poikkeamien johdosta on ryhdytty.

Liikevaihto ja suoritteet

Liikevaihdon määrän arvioidaan ylittävän tulosbudjetin. Palkkalipukkeiden määrä arvioidaan olevan budjetoitua suurempaa, koska prosessimuutoksia ei ole voitu toteuttaa ennakoitussa tahdissa ja sitä myötä palkkalipukkeiden määrää ei olla saatu kaupunkitasolla laskuun. Toisena tekijänä liikevaihdon kasvussa on asiakkaiden Talpalta hankkimien palveluiden volyymin kasvu (laskutettavien tuotteiden suorittemäärä toteutunee budjetoitua suurempana).

Palvelukustannukset

Palvelukustannuksista pystytään säästämään tulosbudjetissa arvioidusta.

Kehittämiskustannukset eivät toteudu arvioidulla tasolla ja tämä vaikuttaa sekä ICT-kuluja että poistokuluja alentavasti. Henkilömäärän arvioidaan olevan tulosbudjetissa arvioidulla tasolla, mutta osastokohtaiset palkkakustannukset muuttuvat organisaatiomuutosten myötä. Arvioitua suurempi keskiansion nousu nostanee hieman palkkakuluja tulosbudjettiin nähden. Edellistä vuotta pienempi henkilömäärä näkyy lomapalkkavelan laskuna. Toinen syy lomapalkkavelan arvioitua laskuun on siinä, että työntekijöitä on aktiivisesti kannustettu pitämään lomiaan huomioiden sen vaikutuksen myös jaksamiseen ja sitä kautta poissaolojen määrään.

3. Analyysi talousarviovuoden tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä **riskeistä ja niiden hallintatoimenpiteistä**. Tavoitteena on, että talousarvioprosessissa raportoitavat riskit ovat dokumentoitu myös riskienhallintajärjestelmään (Granite).

Talpan strategiaan riskeihin kuuluu toiminnan varmistaminen poikkeustilanteissa sekä muutostilanteiden ennakkointi. Hallintatoimenpiteinä on varmistaa laadukas suunnitelma toiminnasta poikkeustilanteissa, jota tehdään yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Johto pyrkii ennakoimaan muutostilanteita pidemmälle tulevaisuuteen ja ennakoii mm. tulevien isojen hankkeiden hyvää johtamista, resursointia ja eri osapuolten roolien tarkastelua. Vuoden 2024 alussa valmistui selvitys Talpan vaihtoehtoisista organisaatiomuodoista. Selvityksessä otettiin kantaa millä keinoin Talpa pystyy parhaimmalla tavalla vastaamaan odotuksiin laadukkaasta ja tehokkaasta palvelutuotannosta sekä vastaamaan tuleviin riskeihin ja haasteisiin palvelutuotannossaan.

Talpan operatiivisiin riskeihin vuoden aikana kuuluu isojen kaupunkitasoisten projektien (SAP Hana ja TE24) onnistunut läpivienti. Hallintakeinoina on vahvistaa projektijohtamista, varmistaa asiantunteva resursointi, mutta hankkeissa on paljon sellaisia osa-alueita, joihin Talpa ei pysty vaikuttamaan.

Palkkajärjestelmän vaihdoksesta syntyneen kriisin jälkeen palkanlaskennassa on päästy lähelle sitä tasoa, johon tämän kokoisessa organisaatiossa voidaan päästä. Palkanlaskennan virheiden mahdollisuus on aina olemassa ja riskinä on manuaalista työtä vaativan prosessin heikkous ja että palkanlaskennan pitkän prosessin kehittämisen hitaus. HR-kokonaisjärjestelmään siirtymisessä toteutettava konversio tulee näillä näkymin tehtäväksi vuonna 2025.

Talpan johtamisen näkökulmasta riskinä on avainhenkilöiden vaihdokset ja niiden vaihtumisesta aiheutuvat riskit keskeisissä muutosprojekteissa. Riskiä pystytään hallitsemaan seuraajasuunnittelulla, mutta Talpan työnantajamielikuvaa olisi hyvä pystyä kehittämään tulevia rekrytointeja ajatellen.

4. Kuvaus **strategisten tavoitteiden toteutumisen edistymistä ennustekaudella**:

Keskity toimialan / liikelaitoksen tunnistamiin **keskeisiin painopistealueisiin**. Analyysiin sisällytetään toimialan ja liikelaitosten kannalta keskeiset **saavutukset, haasteet ja huomiot**.

Hyödynnä analyysissä kaupunkistrategian painopisteiden sekä strategisten ohjelmaryhmien otsikointia (segregaatio, ilmastovastuu, tuottavuus, henkilöstön saatavuus ja viihtyisyys kaupunki) sekä painopisteissä esitettyjä tavoitteita. Arvioi strategian keskeisiin tavoitteisiin pääsemisestä valtuustokauden aikana ja kuvaa **konkreettisia tekoja ja valmiiksi saatuja asioita** sekä kuvaa **riskejä ja haasteita**, joita mahdollisesti liittyy eri painopisteiden tavoitteiden saavuttamiseen.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana:

Taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpan) kehittämisen neljä painopistettä vuodelle 2024 ovat:

1. **Talouspalvelut: SAP S4Hana Cloud -järjestelmäprojekti** on edennyt hyvässä yhteistyössä Kanslian kanssa, mutta haasteet liittyvät aikatauluun, projektissa päällekkäin tehtäviin vaiheisiin sekä toimittajan resurssipulaan. Riski on, että projektin aikataulu venyy määritellystä aikataulusta, mutta vielä ei ole riskiä käyttöönoton siirtymisestä vuodenvaihteesta 2025/26. Hankkeen kustannukset ovat kanslian vastuulla.
2. **Palkka- ja talouspalvelut: palveluiden ydinprosessien digitalisoiminen ja prosessien tehokkuuden lisääminen**. Mainittujen prosessien kehittäminen on lähtenyt hyvin liikkeelle. Haasteet liittyvät siihen, että viime vuosina moni asia, ml. Talpan organisaatio ja työn tekeminen, on muuttunut merkittävästi jo valmiiksi ja hienoista muutosväsymystä on ilmassa. Kehittämistä tapahtuu myös eri projektien kautta, jotka tuottavat mm. tehokkuushyötyjä. Näyttää siltä, että Talpa saavuttaa budjetoidun henkilöstömäärätavoitteen kuluneena vuonna.
3. **Henkilöstö: Henkilöstön työhyvinvointi, osaamisen vahvistaminen ja organisaation muutoskyvykkyyden varmistaminen**. Merkittävämpinä huomioina on osaamiskartoituksen

hyödyntäminen onnistumiskeskusteluissa, aiempaa voimakkaamman kouluttautumisen sekä tehtäväkuvien muutosten ja osastojen yli siirtymisten toteutuminen. Riskinä on työntekijöiden jaksaminen erityisesti isoissa meneillään olevissa projekteissa, muut samanaikaiset henkilöstön jaksamiseen vaikuttavat muutokset Talpassa sekä näiden vaikutus sairaspöissaoloihin. Esihenkilötyön kehittämiseksi on järjestetty esihenkilöille lähikoulutusta.

- 4. Asiakkaat: Asiakastyytyväisyyden parantaminen ja palveluiden työjaon selkeyttäminen sekä sopimuksen päivittäminen vastaamaan asiakkaan tahtotilaa ja Talpan tuottamia palveluita.**

Palvelukuvausten päivittäminen on käynnissä vastaamaan aiemmin luotuja vastuunjakotaulukkoja. Uudelleentuotteistus ja hinnoittelun uudistus valmistui toukokuussa 2024 ja astuu voimaan vuonna 2025. Asiakkaiden kanssa on käyty aktiivista vuoropuhelua, ja keskusteluissa korostuvat toimialojen erilaiset tilanteet ja myös erilaiset, jopa keskenään vastakkaiset intressit. Asiakaskokemuksen kehittymisen seurantaan Talpa on käyttöönottamassa uutta raportointia.